

KRITISKE ANALYSER

Af Henrik Herløv Lund, økonom – cand. scient. adm.

www.henrikherloevlund.dk

herloevlund@mail.dk

Kommentar, ændret 11.02.18

Beskeden forbedring af førtidspensionsreform.

Trods megen kritik er forligspartierne om førtidspensionsreformen primært barslet med sproglige ændringer i lov om førtidspension. Det må dog anerkendes som en forbedring, at kommunerne fremover skal fremlægge en "realistisk plan" for udviklingen af arbejdsevnen. MEN: Fagbevægelsens centrale krav er IKKE gennemført, om grænser for hvor mange ressourceforløb man skal kunne gennemløbe og om at et loft for, hvor få timer man skal kunne arbejde, før man tildeles en førtidspension. Og ikke mindst: Reformens sparekrav opretholdes.

Efter massiv kritik af førtidspensionsreformen fra reformramte og fagbevægelse har forligspartierne nu barslet med en aftale om ændring af loven. ¹ Det er her et skridt i den rigtige retning, at der fremover fra kommunens side vil skulle kræves en "realistisk plan for udvikling af arbejdsevnen" og at det understreges, at man kan tilkende førtidspension uden forudgående ressourceforløb.

MEN: Der er allerede i den nuværende lov mulighed for at tildele en strakspension. ² Og vedrørende "realistisk plan": Hvem afgør, hvad der er realistisk - det gør vel kommunen som idag? Der er således ikke tale om nogen afgørende indholdsmæssige ændringer, mere om sproglige omformuleringer. Derfor må man nok afvente, om den politiske aftale om ændring af lov om førtidspension reelt får nogen videre betydning?

Nok så væsentligt derfor indeholder aftalen ingen imødekommelse af fagbevægelsens helt centrale krav om, at der skal være en grænse for, for det første hvor mange ressourceforløb, som man kan gennemløbe, og for det andet for, hvor få timer man skal kunne arbejde, før man automatisk

¹) Beskæftigelsesministeriet: Enig forligskreds vil ændre lovgivningen om førtidspension og ressourceforløb. 06.02.18

<http://bm.dk/da/Aktuelt/Pressemeddelelser/Arkiv/2018/02/Enig%20forligskreds%20vil%20aendre%20lovgivningen%20om%20foertidspension%20og%20ressourceforloeb.aspx>

²) Jf. Beskæftigelsesministeriet: Aftale om førtidspension og fleksjob, s. 4

<http://bm.dk/da/Aktuelt/Politiske%20aftaler/Reform%20af%20foertidspension%20og%20fleksjob.aspx>

tilkendes førtidspension. ³Der er altså ingen faktiske ændringer af reglerne for kommunernes administration af ressourceforløb og tildeling af førtidspension. Alene bedømt herudfra må man nok forvente, at en række kommuner vil opretholde den hidtidige meget restriktive praksis for tildeling af førtidspension for at undgå de med pensionstildeling følgende merudgifter.

HERTIL KOMMER, at den afgørende bestemmelse i loven opretholdes om, at der først må tilkendes førtidspension, " når det er åbenbart formålsløst at forsøge at udvikle arbejdsevnen". ⁴ Og ligeledes opretholdes kravet om, at der på sigt skal spare årligt 3.6 mia. kr. gennem reformen. ⁵ Dermed er der også fra statslig side stadig lagt effektivt låg over større tildeling af førtidspension. Der er således udsigt til at de nuværende endeløse, udsigtsløse og meningsløse aktiveringer i ressourceforløb i vid udstrækning vil fortsætte.

Det forholdsvis begrænsede resultat af forhandlingerne om ændring af loven viser frem for alt. at Socialdemokratiet har været fodslæbende overfor opblødning af reformen af hensyn til prestige for partiets formand, Mette Frederiksen, der som bekendt gennemførte loven.

Og at SF, der ellers sprang op som løve og tilsluttede sig fagbevægelsens krav om ændringer, nu er faldet ned som lam, formentlig fordi partitoppen har øjnene stift rettet mod et nyt regeringssamarbejde med S og derfor ikke tør skille sig afgørende ud herfra.

Senere på året kommer en stor evaluering af reformen. Man kan frygte at disse kosmetiske ændringer da vil blive brugt til at tage luften ud af ny kritik og nye krav om ændringer.

³) Jf. Arbejderen: 41 forbund vil ændre reform. 21.08.17

<http://www.arbejderen.dk/indland/41-fagforbund-vil-%C3%A6ndre-reform>

⁴) Jf. Dam, Frederikke Amalie: Ekspert om førtidspensionsændring: Positivt, men stadig rum for fortolkning. Information 08.02.17

<https://www.information.dk/indland/2018/02/ekspert-foertidspensionsaendring-positivt-stadig-stort-rum-fortolkning>

⁵) Jf. Arbejderen: Reform skal stadig spare penge. 31.01.18

<http://www.arbejderen.dk/indland/reform-skal-stadig-spare-penge>